

TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2013 m. sausio 17 d.(*)

„Valstybės įsipareigojimų nevykdymas – Pridėtinės vertės mokestis – Direktyva 2006/112/EB – Lengvatinio tarifo taikymas – 96 straipsnis ir 98 straipsnio 2 dalis – III priedo 3 ir 4 punktai – „Farmacijos gaminiai, paprastai naudojami sveikatos priežiūrai, ligų profilaktikai ir medicininiam bei veterinariniam gydymui“ – „Medicinos įranga, priemonės ir kiti reikmenys, paprastai skirti naudoti išskirtinai ir asmeniškai neįgaliesiems į negaliai palengvinti ar gydyti“

Byloje C-360/11

dėl 2011 m. liepos 8 d. pareikšto ieškinio dėl įsipareigojimų nevykdymo pagal SESV 258 straipsnį

Europos Komisija, atstovaujama L. Lozano Palacios, nurodžiusi adresą dokumentams teikti Liuksemburge,

ieškovas,

prieš

Ispanijos Karalystė, atstovaujamą S. Centeno Huerta,

atsakovas,

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas M. Ilešis (pranešėjas), teisėjai E. Jarašius ir A. Ó Caoimh, generalinis advokatas N. Jääskinen,

kancleris A. Calot Escobar,

susipažinęs su 2012 m. spalio 25 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimas

1 Ieškiniu Europos Komisija Teisingumo Teismo prašo pripažinti, kad taikydama lengvatinę pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) tarifą:

- vaistams medžiagoms, kurios gali būti prastai ir tinkamai naudojamoms vaistams gaminti,
- medicinos prietaisams, medžiagoms, įrangai ir reikmenims, kurie, objektyviai vertinant, gali būti naudojami tik žmonių arba gyvūnų ligų arba susirgimų profilaktikai, diagnostikai, gydymui, palengvinimui arba išgydymui, tačiau nėra prastai skirti negaliai palengvinti arba gydyti ir išskirtinai ir asmeniškai naudoti neįgaliesiems,

- priemonės ir sąrangai, kurios gali būti iš esmės arba visų pirma naudojamos gyvūnų fizinei negaliai palengvinti,
- ir galiausiai priemonės ir sąrangai, kurios iš esmės arba visų pirma naudojamos žmonių negaliai palengvinti, tačiau kurios nėra skirtos išskirtinai ir asmeniškai naudoti neįgaliesiems,

Ispanijos Karalystė nevykdė sąsipareigojimų pagal 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (OL L 347, p. 1) 98 straipsnį ir jos III priedą.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

2 Direktyvos 2006/112 96 straipsnyje numatyta:

„Valstybės narės taiko standartinį PVM tarifą, kurį kiekviena valstybė narė nustato kaip tam tikrą procentą nuo apmokestinamosios vertės ir kuris turi būti toks pats prekių tiekimui bei paslaugų teikimui.“

3 Direktyvos 2006/112 97 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „nuo 2006 m. sausio 1 d. iki 2010 m. gruodžio 31 d. standartinis tarifas negali būti mažesnis nei 15 %“.

4 Šios direktyvos 98 straipsnis suformuluotas taip:

„1. Valstybės narės gali taikyti vieną arba du lengvatinius tarifus.

2. Lengvatiniai tarifai taikomi tik III priede nustatytoms kategorijoms priklausančių prekių tiekimui ar paslaugų teikimui.

<...>

3. Taikydamos 1 dalyje numatytus lengvatinius tarifus tam tikrų kategorijų prekėms, valstybės narės gali naudotis Kombinuotąja nomenklatūra, kad nustatytų, kas tiksliai priklauso atitinkamai kategorijai.“

5 Šios direktyvos 99 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Nustatomi lengvatiniai tarifai yra apmokestinamosios vertės procentinė dalis, kuri negali būti mažesnė nei 5 %.“

6 Pagal tos pačios direktyvos 114 straipsnio 1 dalies pirmą pastraipį:

„Valstybės narės, kurios 1993 m. sausio 1 d. privalėjo daugiau kaip 2 % padidinti jį taikomą standartinį tarifą, galiojusį 1991 m. sausio 1 d., gali III priede nurodytų kategorijų prekių tiekimui ar paslaugų teikimui taikyti mažesnę nei 99 straipsnyje numatytą lengvatinį tarifą.“

7 Direktyvos 2006/112 III priedo „Prekių ir paslaugų, kurias tiekiant ir teikiant gali būti taikomi 98 straipsnyje nurodyti lengvatiniai tarifai, sąrašas“ 3 ir 4 punktuose numatyta:

„3) farmacijos gaminiai, paprastai naudojami sveikatos priežiūrai, ligų profilaktikai ir medicininiam bei veterinariniam gydymui, įskaitant kontraceptines ir sanitarines apsaugos priemones;

4) medicinos ?ranga, priemon?s ir kiti reikmenys, paprastai skirti naudoti [išskirtinai ir asmeniškai] ne?galiesiems j? negaliai palengvinti ar gydyti, ?skaitant toki? preki? taisym?, bei vaikams skirtos automobili? s?dyn?s.“

Nacionalin? teis?

8 Nagrin?jamam atvejui taikomos 1992 m. gruodžio 28 d. ?statymo 37/1992 (BOE, Nr. 312, 1992 m. gruodžio 29 d., p. 44247, toliau – PVM ?statymas) redakcijos 91 straipsnio 1 skirsnio 1 dalies 5 ir 6 punktuose numatyta, kad 8 % lengvatinis PVM tarifas taikomas ši? preki? tiekimui, ?sigijimui Bendrijoje ir importui:

„5. Veterinarijos tikslams naudojamiems medikamentams ir vaistin?ms medžiagoms, kurie gali b?ti ?prastai ir tinkamai naudojami vaistams gaminti.

6. Prietaisams ir reikmenims, ?skaitant akinius su korekciniais l?šiais ir glaustinius l?šius, kurie, objektyviai vertinant, iš esm?s arba vis? pirma gali b?ti naudojami žmoni? ar gyv?n? fizinei negaliai, ?skaitant jud?jimo ir galimybį bendrauti apribojimus, palengvinti.

Medicinos prietaisams, medžiagoms, ?rangai ar reikmenims, kurie, objektyviai vertinant, gali b?ti naudojami tik žmoni? arba gyv?n? lig? arba susirgim? profilaktikai, diagnostikai, gydymui, palengvinimui arba išgydymui.

? ši? kategorij? nepatenka kosmetikos ir asmens higienos gaminiai, išskyrus higieninius paketus, tamponus ir ?klotus.“

9 Pagal PVM ?statymo 91 straipsnio 2 skirsnio 1 dalies 3 punkt? Direktyvos 2006/112 114 straipsnio 1 dalyje numatytas „itin lengvatinis“ PVM tarifas, kuris Ispanijos Karalyst?je lygus 4 %, taikomas ši? preki? tiekimui, ?sigijimui Bendrijoje ir importui:

„Žmon?ms vartoti skirtiems medikamentams, taip pat vaistin?ms medžiagoms, farmacin?ms formoms ir tarpiniams gaminiams, kurie gali b?ti ?prastai ir tinkamai naudojami vaistams gaminti.“

Ikiteismin? proced?ra

10 2010 m. kovo 22 d. oficialiu pranešimu Komisija praneš? Ispanijos Karalystei mananti, kad taikant PVM ?statymo 91 straipsnio pirmo skirsnio 1 dalies 5 bei 6 punktuose ir antro skirsnio 1 dalies 3 punkte ?tvirtint? lengvatini? PVM tarif? taikymo tvark? pažeidžiami ?sipareigojimai pagal Direktyv? 2006/112.

11 2010 m. geguž?s 28 d. atsakyme Ispanijos Karalyst? nurod?, kad taikyti lengvatini? PVM tarif? min?tose PVM ?statymo nuostatose nurodytoms prek?ms buvo leidžiama pagal Direktyvos 2006/112 III priedo 3 ir 4 punktus, tod?l tai suderinama su min?ta direktyva.

12 Gr?sdoma ši? išvad? Ispanijos Karalyst? pirmiausia r?m?si b?tinybe aiškinti „farmacijos gamini?“ s?vok?, kaip ji suprantama pagal šio III priedo 3 punkt?, derinam? su nacionalin?je teis?s sistemoje taikoma farmacijos gaminio s?voka, kuri ap?m? ne tik vaistus, bet ir reikmenis bei medicinos prietaisus. V?liau ji tvirtino, kad baigti vaistai, magistrin?s, oficialin?s formos, veikliosios medžiagos ir farmacijos formos, kaip jie apibr?žti nacionalin?s teis?s aktuose, turi b?ti laikomi „farmacijos gaminiais“, kaip jie suprantami pagal min?to priedo 3 punkt?. Galiausiai Ispanijos Karalyst? nurod?, kad „ne?galaus“ asmens s?voka pagal to paties priedo 4 straipsn? turi b?ti suprantama, remiantis Pasaulio sveikatos organizacijos rekomendacijomis, kaip apimanti visus asmenis, sergan?ius negali? sukelian?ia liga.

13 Ne?tikinta šio atsakymo 2010 m. lapkri?io 25 d. Komisija išsiunt? pagr?st? nuomon?, kurioje nurod? Ispanijos Karalystei per du m?nesius nuo šios nuomon?s gavimo imtis priemoni?, kad ? j? b?t? tinkamai atsižvelgta.

14 2011 m. sausio 31 d. laišku Ispanijos valdžios institucijos pakartojo savo pozicij?, kad gin?ijamos nacionalin?s teis?s nuostatos suderinamos su Direktyva 2006/112.

15 Kadangi šis atsakymas Komisijos netenkin? j? nusprend? pareikšti š? ieškin?.

D?I ieškinio

Pirmin?s pastabos

16 Pirmiausia reikia nagrin?ti Ispanijos Karalyst?s argumentus, kad Direktyvos 2006/112 III priede numatytos prek? ir paslaug? kategorijos n?ra taip pakankamai aiškiai apibr?žtos, kad b?t? galima pareikšti ieškin? d?I ?sipareigojim? ne?vykdymo, tod?I Komisijos pateiktam siauram šio priedo 3 ir 4 punkt? aiškinimui neturi b?ti suteikiama pirmenyb?, palyginti su kitais galimais aiškinimais, pagr?stais vis? pirma nacionaline teise.

17 Ta?iau, anot Komisijos, min?to priedo nuostatos yra pakankamai aiškios ir taikant vienodumo ir lygyb?s princip? S?jungoje jos turi b?ti aiškinamos savarankiškai ir vienodai. Be to, ji nurodo, kad Komisijos pagr?stoje nuomon?je Ispanijos Karalyst? buvo pakankamai informuota apie jos pareig? apimt?.

18 Iš nusistov?jusios Teisingumo Teismo praktikos matyti, kad nukrypti leidžian?ios nuostatos turi b?ti aiškinamos siaurai (žr., be kita ko, 1995 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Oude Luttikhuis ir kt.*, C-399/93, Rink. p. I-4515, 23 punkt?; 2001 m. sausio 18 d. Sprendimo *Komisija prieš Ispanij?*, C-83/99, Rink. p. I-445, 19 punkt? bei 2011 m. kovo 3 d. Sprendimo *Komisija prieš Nyderlandus*, C-41/09, Rink. p. I-831, 58 punkt?).

19 Be to, Teisingumo Teismas daug kart? nusprend?, jog tiek iš vienodo S?jungos teis?s taikymo, tiek iš lygyb?s principo reikalavim? matyti, kad S?jungos teis?s nuostatos, kurioje tam, kad b?t? nustatyta jos prasm? ir apimtis, n?ra aiškios nuorodos ? valstybi? nari? teis?, s?vokos visoje Europos S?jungoje paprastai turi b?ti aiškinamos savarankiškai ir vienodai (žr. 2011 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *Ziolkowski ir Szeja*, C-424/10 ir C-425/10, Rink. p. I-14035, 32 punkt? bei jame nurodyt? teismo praktik?).

20 Iš pirmiau min?t? svarstym? matyti, kad, kaip nurod? Komisija, S?jungos teis?s nuostatos, kuriomis leidžiama taikyti lengvatin? PVM tarif?, kaip valstyb?ms nar?ms nukrypstant nuo principo, pagal kur? taikomas standartinis tarifas, suteikta galimyb?, turi b?ti aiškinamos siaurai. Be to, kadangi Direktyvos 2006/112 III priedo 3 ir 4 punktuose n?ra jokios aiškios nuorodos ? valstybi? nari? teis?, visoje S?jungoje jie turi b?ti aiškinami savarankiškai ir vienodai.

21 Atvirkš?iai, nei tvirtina Ispanijos Karalyst?, šie teiginiai nepaneigiami tuo, kad šiuose punktuose išvardytos bendros prek? kategorijos, kurias v?liau valstyb?s nar?s turi patikslinti savo nacionalin?s teis?s aktuose.

22 Šiuo klausimu pakanka nurodyti, kad, kaip savo išvados 25 punkte pažym?jo generalinis advokatas, tikslindamos konkre?ias prek? kategorijas, kurioms taikomas lengvatinis PVM tarifas, valstyb?s nar?s turi laikytis min?tuose punktuose, kaip jie aiškinami Teisingumo Teismo, nurodyt? kategorij? rib?.

Dėl pirmojo kaltinimo, susijusio su lengvatinio PVM tarifo taikymu vaistinėms medžiagoms, kurios gali būti prastai ir tinkamai naudojamos vaistams gaminti

Dėl pirmojo kaltinimo apimtys

– Šalių argumentai

23 Atsiliepime ieškinį ir triplike Ispanijos Karalystę gināja Komisijos argumentus, susijusius su PVM įstatymo 91 straipsnio 2 skirsnio 1 dalies 3 punkte paminėtais „tarpiniais gaminiais“.

24 Anot jos, pirmasis Komisijos kaltinimas, kaip jis apibrėžtas per ikiteisminą procedūrą ir ieškinio dalyje, kurioje nurodyti kaltinimai, susijęs tik su vaistinėmis medžiagomis, neįskaitant minėtų „tarpinių gaminių“.

25 Komisija atmeta Ispanijos Karalystės atsiliepime ieškinį ir triplike pateiktus teiginius, susijusius su „tarpiniais gaminiais“, ir patvirtina, kad ji gināja lengvatinio PVM tarifo taikymą minėtiems gaminiams.

– Teisingumo Teismo vertinimas

26 Reikia priminti, jog iš Teisingumo Teismo procedūros reglamento 120 straipsnio c punkto ir su juo susijusios teismo praktikos matyti, kad bet kuriame ieškinyje turi būti nurodomas ginčo dalykas ir pagrindas, kuriais remiamasi, santrauka, ir ši nuoroda turi būti pakankamai aiški bei tiksli, kad atsakovas galėtų pasirengti gynybai, o Teisingumo Teismas – vykdyti savo kontrolę. Iš to matyti, kad pagrindinis teisinis ir faktinis aplinkybės, kuriomis pagrįstas ieškinys, turi būti nuosekliai išdėstytos ir suprantamos iš paties ieškinio teksto ir kad jame pateikiami reikalavimai turi būti suformuluoti nedviprasmiškai, siekiant išvengti to, kad Teisingumo Teismas priims sprendimą *ultra petita* arba apskritai nenuspręstų dėl kaltinimo (žr. 2010 m. sausio 14 d. Sprendimo Komisija prieš Vengijos Respubliką, C-343/08, Rink. I-275, 26 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

27 Nagrinėjamu atveju reikia konstatuoti, kad nors Komisija daug kartų mini „tarpinius gaminius“ oficialiame pranešime, pagrįstoje nuomonėje ir ieškinyje, šie gaminiai ji nepaminėjo nei ieškinio dalyje, kurioje nurodyti kaltinimai, nei savo reikalavimuose.

28 Todėl šio ieškinio pirmąjį kaltinimą reikia suprasti taip, kad Komisija kaltina Ispanijos Karalystę taikius lengvatinį PVM tarifą tik vaistinėms medžiagoms, kurios gali būti prastai ir tinkamai naudojamos vaistams gaminti.

Dėl esmės

– Šalių argumentai

29 Pirmuoju kaltinimu Komisija nurodo mananti, kad taikant lengvatinį PVM tarifą PVM įstatymo 91 straipsnio 1 skirsnio 1 dalies 5 punkte ir 91 straipsnio 2 skirsnio 1 dalies 3 punkte paminėtomis vaistinėms medžiagoms, kurios gali būti prastai ir tinkamai naudojamos vaistams gaminti, prieštaraujama Direktyvai 2006/112.

30 Šiuo klausimu ji nurodo, kad šios direktyvos III priedo 3 punkte valstyboms narėms leidžiama taikyti lengvatinį PVM tarifą prekėms, kurios atitinka konkrečias sąlygas, t. y., pirma, jos turi būti „farmaciniai gaminiai“ ir, antra, šie gaminiai turi būti „paprastai naudojami sveikatos priežiūrai, ligų profilaktikai ir medicininiam bei veterinariniam gydymui“.

31 Anot Komisijos, vaistinė medžiagos nėra galutiniai gaminiai, todėl jie negali būti laikomi „paprastai naudojamais sveikatos priežiūrai, ligų profilaktikai ir medicininiam bei veterinariniam gydymui“.

32 Ši išvada pagrindžiama teiginiu, kad jei Sąjungos teisės aktų leidėjas būtų norėjęs? Direktyvos 2006/112 III priedo punktą?traukti ne tik galutinius gaminius, bet ir tuos, kurie naudojami jiems gaminti, jis tai būtų aiškiai nurodęs.

33 Be to, Komisija pateikia nuorodą? 2001 m. lapkričio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2001/83/EB dėl Bendrijos kodekso, reglamentuojančio žmonių skirtus vaistus (OL L 311, p. 67; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 27 t., p. 69),?tvirtintas apibrėžtis. Iš minėtos direktyvos matyti, kad magistrinės ir oficialinės formos yra galutiniai farmaciniai gaminiai, o veikliosios medžiagos, apibrėžtos kaip medžiagos, dedamos? vaistus, nėra galutiniai gaminiai, skirti vartoti žmonims ar gyvūnams.

34 Tačiau Ispanijos Karalystė tvirtina, kad vaistinė medžiagos yra „farmaciniai gaminiai“, kaip jie suprantami pagal Direktyvos 2006/112 III priedo 3 punktą.

35 Ji mano, kad, nesant „farmacijos gaminių“ sąvokos apibrėžties Sąjungos lygiu, valstybės narės gali taikyti savo nacionalinės teisės sistemose egzistuojančias apibrėžtis. Taigi daugelyje nacionalinių?statymų ši sąvoka apibrėžiama plačiai – kaip apimanti ir vaistines medžiagas.

36 Be to, Ispanijos Karalystė nurodo, kad tam tikromis vaistinėmis medžiagomis gali būti prekiaujama kaip galutiniais gaminiais ir nebūtina jas sumaišyti su kitomis medžiagomis.

37 Dublike Komisija pripažįsta, kad kai jomis prekiaujama kaip galutiniais farmaciniais gaminiais, skirtais tiesiogiai vartotojams vartoti, nėra netinkama vaistinėms medžiagoms taikyti lengvatinis PVM tarifas. Šiuo klausimu ji primena Teisingumo Teismo praktiką, pagal kurią, jei preką gali būti naudojama skirtingiems tikslams, lengvatinio PVM tarifo taikymas kiekvienam tiekimo sandoriui priklauso nuo konkretaus šios prekės naudojimo tikslo, numatyto jos pirkėjo (minėto Sprendimo *Komisija prieš Nyderlandus* 65 punktas).

– Teisingumo Teismo vertinimas

38 Šalys ginčijasi dėl to, kaip reikia aiškinti „farmacijos gaminių“, paprastai naudojamų sveikatos priežiūrai, ligų profilaktikai ir medicininiam bei veterinariniam gydymui“ sąvoką, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2006/112 III priedo 3 punktą. Be kita ko, ginčijamasi, ar ši sąvoka gali apimti vaistines medžiagas, kurios gali būti?prastai ir tinkamai naudojamos vaistams gaminti.

39 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kaip ieškinyje nurodė Komisija, kad minėtame 3 punkte leidžiama taikyti lengvatinis PVM tarifas?prekėms, kurios atitinka dvi sąlygas. Pirma, jos turi būti „farmacijos gaminiai“ ir, antra, šie gaminiai turi būti „paprastai naudojami sveikatos priežiūrai, ligų profilaktikai ir medicininiam bei veterinariniam gydymui“.

40 Komisija siūlo laikyti, kad „farmacijos gaminių“ sąvoka, kaip ji suprantama pagal šį III priedą, yra panaši?Direktyvos 2001/83 1 straipsnyje?tvirtintą sąvoką „vaistai“.

41 Vis dėlto reikia nurodyti, kad, kaip savo išvados 33–35 punktuose pažymėjo generalinis advokatas, šios sąvokos gerokai skiriasi.

42 Pirmiausia, reikia konstatuoti, kad daugelyje Direktyvos 2001/83 ir Direktyvos 2006/112 III priedo kalbinių?versijų minėtos sąvokos pateikiamos vartojant skirtingus žodžius. Taigi šios dviejų teisės aktų versijoje anglų kalba „vaistai“ ir „farmacijos gaminių“ sąvokos pateikiamos vartojant

žodži? junginius „medicinal product“ ir „pharmaceutical product“. Tai taip pat taikytina, be kita ko, versijoms ispan? kalba („medicamento“ ir „producto farmacéutico“), lietuvi? kalba („vaistai“ ir „farmacijos gaminiai“), lenk? kalba („produkt leczniczy“ ir „produkty farmaceutyczne“), rumun? kalba („medicament“ ir „produsele farmaceutice“), slov?n? kalba („zdravilo“ ir „farmaceutski izdelki“) bei šved? kalba („läkemedel“ ir „farmaceutiska produkter“). Be to, atrodo pagr?sta, kad Direktyvos 2006/112 III priedo tikslai skiriasi nuo Direktyvos 2001/83 tiksl?, nes pastar?ja siekiama suvienodinti vaist?, skirt? vartoti žmon?ms, tiekimo rinkai s?lygas. Galiausiai reikia priminti, kad nors Direktyva 2001/83 taikoma vien vaistams, skirtiems žmon?ms vartoti, III priedo 3 punktas apima ir vaistus, skirtus veterinariniam gydymui.

43 Šiomis aplinkyb?mis, priešingai, nei tvirtina Komisija, reikia konstatuoti, kad „farmacijos gamini?“ s?voka, kaip ji suprantama pagal min?t? 3 punkt?, apima „vaist?“ s?vok?, kaip ji suprantama pagal Direktyv? 2001/83, ir turi b?ti aiškinama pla?iau nei pastaroji.

44 Šis aiškinimas taip pat suderinamas su Kombinuotosios nomenklat?ros, ?tvirtintos 1987 m. liepos 23 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2658/87 d?l tarif? ir statistin?s nomenklat?ros bei d?l Bendrojo muit? tarifo (OL L 256, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvi? k., 2 sk., 2 t., p. 382), iš dalies pakeisto 2010 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1238/2010 (OL L 348, p. 36), I priede, 30 skirsnyje nurodyta „farmacijos gamini?“ s?voka, kurioje kaip farmacijos gaminiai minimi ne tik vaistai, bet ir kiti ruošiniai bei farmacijos prek?s, kaip antai vata, gasas, tvars?iai ir panašios prek?s.

45 Be to, Direktyvos 2006/112 III priedo 3 punkto paskutin?je dalyje nurodytos prek?s, kuri? negali apimti „vaist?“ s?voka, kaip ji suprantama pagal Direktyv? 2001/83, kaip antai „kontraceptin?s ir sanitarin?s apsaugos priemon?s“.

46 Vis d?lto, kad prek?s gal?t? b?ti priskirtos šiame 3 punkte nurodytai kategorijai, jos taip pat turi b?ti „paprastai naudojamos sveikatos prieži?rai, lig? profilaktikai ir medicininiam bei veterinariniam gydymui“.

47 Iš ši? svarstym? matyti, kad min?tas 3 punktas taikomas tik galutiniams gaminiams, kuriuos gali tiesiogiai naudoti galutiniai vartotojai, išskyrus gaminius, kurie gali b?ti naudojami vaist? gamybai ir kurie paprastai v?liau turi b?ti perdirbti.

48 Šis aiškinimas patvirtinamas Direktyvos 2006/112 III priedo tikslu – kad tam tikros prek?s, kurios laikomos ypa? b?tinomis, b?t? pigesn?s, tod?l prieinamesn?s galutiniam vartotojui, kuriam galiausiai tenka PVM našta.

49 Galiausiai, kaip savo išvados 39 punkte nurod? generalinis advokatas, jei vaistine medžiaga gali b?ti prekiaujama kaip galutiniu gaminiu ir jos nereikia sumaišyti su kitomis medžiagomis, tod?l j? gali tiesiogiai vartoti galutinis vartotojas „sveikatos prieži?rai, lig? profilaktikai ir medicininiam bei veterinariniam gydymui“, n?ra priežas?i?, kod?l lengvatinis PVM tarifas negal?t? b?ti taikomas.

50 Atsižvelgiant ? tai, kas išd?styta, reikia konstatuoti, kad pagal Direktyvos 2006/112 III priedo 3 punkt? leidžiama taikyti lengvatin? PVM tarif? vaistin?ms medžiagoms, tik jei galutinis vartotojas gali tiesiogiai jas vartoti sveikatos prieži?rai, lig? profilaktikai ir medicininiam bei veterinariniam gydymui.

51 Tokiomis aplinkyb?mis reikia konstatuoti, kad pirmasis Komisijos kaltinimas yra pagr?stas.

D?l antrojo kaltinimo, susijusio su lengvatinio PVM tarifo taikymu medicinos prietaisams, medžiagoms, ?rangai ir reikmenims, kurie, objektyviai vertinant, gali b?ti naudojami tik žmoni? arba gyv?n? lig? arba susirgim? profilaktikai, diagnostikai, gydymui, palengvinimui arba išgydymui

Šali? argumentai

52 Komisija mano, kad taikant lengvatin? PVM tarif? PVM ?statymo 91 straipsnio 1 skirsnio 1 dalies 6 punkto antroje pastraipoje numatytiems medicinos prietaisams, medžiagoms, ?rangai ir reikmenims, kurie, objektyviai vertinant, gali b?ti naudojami tik žmoni? arba gyv?n? lig? arba susirgim? profilaktikai, diagnostikai, gydymui, palengvinimui arba išgydymui, prieštaraujama Direktyvai 2006/112.

53 Pirma, lengvatinio PVM tarifo taikymas pagal min?t? nacionalin? nuostat? medicinos ?rangai, naudojamai gyv?n? ligoms diagnozuoti ir gydyti, nesuderinamas su Direktyvos 2006/112 III priedo 4 punktu, kuriame numatyta tik ?ranga, priemon?s ir kiti reikmenys, skirti naudoti išimtinai žmon?ms.

54 Antra, šio priedo 3 punktas netaikomas. Iš ties? „farmacijos gamini?“ s?voka pagal ši? nuostat? turi b?ti suprantama kaip „vaist?“ s?vokos, kaip ji suprantama pagal Direktyv? 2001/83, sinonimas. Taigi šie bendro naudojimo prietaisai, medžiagos, ?ranga ir reikmenys negali patekti ? ši? „farmacijos gamini?“ s?vok?.

55 Ta?iau Ispanijos Karalyst? mano, kad PVM ?statymo 91 straipsnio 1 skirsnio 1 dalies 6 punkto antroje pastraipoje nurodytos prek?s patenka ? min?to priedo 3 punkto taikymo srit?.

56 Ji tvirtina, kad min?tame 3 punkte nurodyta kategorija apima ne tik vaistus, bet ir medicinos prietaisus. Gr?sdoma š? aiškinim? ji nurodo, kad SESV 168 straipsnyje nurodomi ir vaistai, ir medicinos tikslams naudojami prietaisai, tod?l ta pati apsauga turi b?ti suteikiama šioms abiem prek? kategorijoms, kurias apima „farmacijos gamini?“ terminas.

57 Be to, d?l tokio aiškinimo Direktyvos 2006/112 III priedo 4 punktas neprarast? prasm?s. Šiame punkte nurodyti medicinos prietaisai, „skirti naudoti [išimtinai ir asmeniškai] ne?galiesiems j? negaliai palengvinti ar gydyti“, yra skirti specialiam naudojimui. Tod?l neb?t? jokio prieštaravimo, jei b?t? laikoma, kad „farmacijos gaminiai“, kaip jie suprantami pagal šio priedo 3 punkt?, apima ne tik vaistus, bet ir medicinos prietaisus, kurie n?ra skirti specialiam naudojimui, bet kurie „paprastai naudojami sveikatos prieži?rai, lig? profilaktikai ir medicininiam bei veterinariniam gydymui“.

Teisingumo Teismo vertinimas

58 Komisija kaltina Ispanijos Karalyst? taikius lengvatin? PVM tarif? prek? kategorijai, kuri? sudaro medicinos prietaisai, medžiagos, ?ranga ir reikmenys, „kurie, objektyviai vertinant, gali b?ti naudojami tik žmoni? arba gyv?n? lig? arba susirgim? profilaktikai, diagnostikai, gydymui, palengvinimui arba išgydymui“.

59 Taigi, kaip tvirtina Komisija, pagal Direktyvos 2006/112 III priedo 4 punkt? neleidžiama taikyti lengvatinio PVM tarifo šiai prek? kategorijai, nes, pirma, jis neapima bendro naudojimo medicinos prietais?, medžiag?, ?rangos ir reikmen? ir, antra, jame numatytas tik naudojimas žmon?ms, o ne veterinarijos tikslams.

60 Be to, siekiant ?vertinti antrojo Komisijos kaltinimo pagr?stum?, reikia nagrin?ti, ar PVM ?statymo 91 straipsnio 1 skirsnio 1 dalies 6 punkto antroje pastraipoje nurodytos prek?s gali b?ti laikomos „farmacijos gaminiais“, kaip jie suprantami pagal min?to III priedo 3 punkt?.

61 Šiuo klausimu reikia priminti, kad, kaip buvo nurodyta šio sprendimo 43 punkte, kadangi „farmacijos gamini?“ s?voka, kaip ji suprantama pagal šį nuostatą, apima „vaistą“, kaip jie suprantami pagal Direktyvą 2001/83, s?voką, pirmoji s?voka turi būti aiškinama kaip esanti platesnė nei antroji.

62 Atsižvelgiant į tai, Ispanijos Karalystės argumentams, kad „farmacijos gamini?“ s?voka gali apimti bet kuriuos bendro naudojimo medicinos prietaisus, reikmenis, medžiagas ar įrangą, negali būti pritarta.

63 Iš tiesų ne tik Direktyvos 2006/112 III priede numatytos kategorijos turi būti aiškinamos siaurai remiantis šio sprendimo 18 punkte priminta teismo praktika, nes nagrinėjama Sąjungos teisės nuostata yra nukrypti leidžianti priemonė, bet ir šiame priede vartojamos s?vokos turi būti aiškinamos pagal įprastą aptariamą terminą reikšmę. Taigi reikia konstatuoti, kad, atsižvelgiant į „farmacijos gaminių“ s?vokos įprastą reikšmę šnekamojoje kalboje, visi prietaisai, medžiagos, įranga ar reikmenys, skirti naudoti medicinos ar veterinarijos tikslais, negali būti laikomi patenkančiais į šią s?voką.

64 Šis aiškinimas pagrindžiamas bendra Direktyvos 2006/112 III priedo struktūra ir visų pirma tuo, kad šio priedo 4 punkte konkrečiai numatyti medicinos prietaisai, skirti specialiam naudojimui. Iš tiesų, kaip nurodė Komisija, ši nuostata netektų prasmės, jei minėto priedo 3 punktas turėtų būti aiškinamas kaip leidžiantis taikyti lengvatinį PVM tarifą visiems medicinos prietaisams ar reikmenims, neatsižvelgiant į tai, kam jie skirti naudoti.

65 Taigi reikia priminti, kaip buvo pažymėta šio sprendimo 48 punkte, kad taikant lengvatinius PVM tarifus visų pirma siekiama sumažinti tam tikrų pirmos būtinybės prekių kainų galutiniam vartotojui. Tačiau prietaisų, medžiagų, įrangos ir reikmenų, skirtų naudoti medicinos ar veterinarijos tikslais, kainų retai tiesiogiai sumoka galutinis vartotojas, nes šiuos gaminius teikdami paslaugas daugiausia naudoja sveikatos sektoriaus specialistai, kurie patys gali būti atleisti nuo PVM pagal Direktyvos 2006/112 132 straipsnį.

66 Be to, toks aiškinimas nėra nesuderinamas su SESV 168 straipsniu. Šiuo klausimu pakanka konstatuoti, kad nors tiesa, jog šio straipsnio 4 dalies c punkte numatyti vaistai ir medicinos prietaisai, šios nuostatos tikslas – nustatyti aukšto lygio kokybės ir apsaugos normas – iš esmės skiriasi nuo Direktyvos 2006/112 III priedu siekiamo tikslo, kaip buvo nurodyta anksčiau.

67 Iš pirmiau nurodytų svarstymų matyti, kad nei pagal šio priedo 4 punktą, nei pagal 3 punktą neleidžiama taikyti lengvatinio PVM tarifo „medicinos prietaisams, medžiagoms, įrangai ir reikmenims, kurie, objektyviai vertinant, gali būti naudojami tik žmonių arba gyvūnų ligų arba susirgimų profilaktikai, diagnostikai, gydymui, palengvinimui arba išgydymui“.

68 Šiomis aplinkybėmis antrąją Komisijos kaltinimą reikia laikyti pagrįstu.

Dėl trečiojo kaltinimo, susijusio su lengvatinio PVM tarifo taikymu prekėms, kurios naudojamos gyvūnų fizinei negaliai palengvinti

Šalių argumentai

69 Komisija tvirtina, kad taikant lengvatinį PVM tarifą PVM įstatymo 91 straipsnio 1 skirsnio 1 dalies 6 punkto pirmoje pastraipoje nurodytoms prekėms, naudojamoms gyvūnų fizinei negaliai palengvinti, prieštaraujama Direktyvai 2006/112. Kaip matyti iš Komisijos pateiktų argumentų dėl dviejų pirmųjų kaltinimų, nei pagal Direktyvos 2006/112 III priedo 3 punktą, apribotą farmacijos gaminių *stricto sensu*, nei pagal jo 4 punktą, apribotą numatytų prekių naudojimui žmonėms,

neleidžiama taikyti tokio tarifo šioms prekėms.

70 Atsiliepiame ? ieškinį Ispanijos Karalystė daro nuorodą ? per ?vairius ikiteisminius procedūros etapus pateiktus atsakymus, kuriuose ji iš esmės tvirtino, kad minėto priedo 3 punktas apima medicinos ir veterinarijos prietaisus bei ?rangus.

Teisingumo Teismo vertinimas

71 Siekiant ?vertinti trečiojo Komisijos kaltinimo pagrįstumą, reikia pažymėti, pirma, kad, kaip nurodyta šio sprendimo 61–67 punktuose, „farmacijos gaminių“ sąvoka, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2006/112 III priedo 3 punktą, negali būti aiškinama kaip apimanti medicinos ir veterinarijos prietaisus bei ?rangus.

72 Darytina išvada, kad pagal šį nuostatą neleidžiama taikyti lengvatinio PVM tarifo priemonėms ir ?rangai, kurios gali būti naudojamos gyvūnų fizinei negaliai palengvinti.

73 Pirma, iš šio priedo 4 punkto teksto aiškiai matyti, kad šioje nuostatoje numatyta tik medicinos ?ranga, priemonės ir kiti reikmenys, paprastai skirti naudoti tik žmonėms negaliai palengvinti ar gydyti. Iš tiesų akivaizdu, kad šios nuostatos antroje dalyje pavartotas žodis „neįgalieji“ reiškia ne gyvūnus, turinčius fizinę negalią, o tik žmones.

74 Be to, kaip tai teisingai nurodė Komisija, reikia manyti, kad jei Sąjungos teisės aktų leidėjas būtų norėjęs ?traukti veterinarijos prekes ? minėto priedo 4 punkte nurodytą prekių kategoriją, jis tai būtų aiškiai nurodęs, kaip tai ir padarė 3 punkte.

75 Darytina išvada, kad nei pagal Direktyvos 2006/112 III priedo 4 punktą, nei pagal jo 3 punktą neleidžiama taikyti lengvatinio PVM tarifo priemonėms ir ?rangai, kurios gali būti naudojamos gyvūnų fizinei negaliai palengvinti.

76 Šiomis aplinkybėmis trečiojo Komisijos kaltinimą reikia laikyti pagrįstu.

Dėl ketvirtojo kaltinimo, susijusio su lengvatinio PVM tarifo taikymu priemonėms ir ?rangai, kurios iš esmės arba visų pirma naudojamos žmonėms negaliai palengvinti, tačiau kurios nėra skirtos išskirtinai ir asmeniškai naudoti neįgaliesiems

Šalių argumentai

77 Komisija tvirtina, kad taikant lengvatinį PVM tarifą PVM ?statymo 91 straipsnio 1 skirsnio 1 dalies 6 punkto pirmoje pastraipoje numatytiems priemonėms ir ?rangai, kurios iš esmės arba visų pirma naudojamos žmonėms negaliai palengvinti, tačiau kurios nėra skirtos išskirtinai ir asmeniškai naudoti neįgaliesiems, prieštaraujama Direktyvai 2006/112.

78 Šiuo klausimu ji nurodo, kad pagal Direktyvos 2006/112 III priedo 4 punktą leidžiama valstybėms narėms taikyti lengvatinį PVM tarifą prekėms, kurios atitinka tam tikras sąlygas. Pirma, šias prekes turi būti galima laikyti „medicinos ?ranga, priemonėmis ir kitais reikmenimis“ ir, antra, jos turi būti „paprastai skirtos naudoti [išskirtinai ir asmeniškai] neįgaliesiems“ negaliai palengvinti ar gydyti.

79 Todėl šis 4 punktas apima ne bendro naudojimo medicinos ?rangą, bet tik skirtą naudoti „išskirtinai ir asmeniškai neįgaliesiems“. Be to, šis aiškinimas pagrįdžiamas PVM komiteto gairėmis.

80 Atsižvelgdama ? šiuos svarstymus Komisija mano, kad tiek, kiek pagal PVM ?statymą lengvatinis PVM tarifas taikomas priemonėms ir ?rangai, kurios „iš esmės arba visų pirma

naudojamos žmonių negaliai palengvinti“, šio įstatymo taikymo sritis viršija tai, kas leidžiama pagal Direktyvą 2006/112.

81 Be to, Komisija mano, kad atsakyme į oficialų pranešimą Ispanijos Karalystė „negalios“ sąvokai suteikė per plačią reikšmę, nes minėtą sąvoką laikė „ligos“ sinonimu.

82 Ispanijos Karalystė ginčija Komisijos siūlomą „negalios“ sąvokos aiškinimą. Ji tvirtina, kad, nesant vienodos šios sąvokos apibrėžties Sąjungos lygiu, būtina taikyti Pasaulio sveikatos organizacijos pateiktas naujausias sampratas. Taigi taikant šias sampratas negalima reikia laikyti visus asmenis, sergančius negaliai sukeliančia liga. Remiantis tokia apibrėžtimi negalima galima laikyti tokius asmenis, kurie serga AIDS, vėžiu ar inkstų nepakankamumu, ir tai užkirstų kelią diskriminacijai, kurią gali patirti šiomis ligomis sergantys asmenys. Šis aiškinimas negali skirtis vien dėl to, kad nagrinėjama byla susijusi su mokesčių sritimi.

83 Be to, Ispanijos Karalystė tvirtina, kad sunku išskirti medicinos prietaisus, kurie naudojami ar nenaudojami negalios atvejais, ir tai vėl sukelia sunkumų pagrįsti įsipareigojimų nevykdymą Direktyvos 2006/112 III priedo nuostatomis, nes šioms nuostatomis trūksta aiškumo. Galiausiai ji primena, kad PVM komiteto gairės, į kurias Komisija ieškinyje daro nuorodą, nėra privalomos aiškinant nuostatas.

Teisingumo Teismo vertinimas

84 Siekiant nuspręsti dėl ketvirtojo Komisijos kaltinimo, reikia nustatyti, ar Direktyvos 2006/112 III priedo 4 punktas gali būti taikomas priemonėms ir įrangai, kurios nėra skirtos naudoti išskirtinai ir asmeniškai negaliesiems, bet kurios iš esmės arba visų pirma naudojamos jų negaliai palengvinti.

85 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad iš minėto 4 punkto nurodytų žodžių „išskirtinai“ ir „asmeniškai“ reikšmės matyti, kad šis punktas netaikomas bendro naudojimo prietaisams.

86 Taigi remiantis šio sprendimo 48 punkte nurodytu tikslu – sumažinti tam tikrų pirmos būtinųjų prekių kainų galutiniam vartotojui – negalima pateisinti lengvatinio PVM tarifo taikymo bendro naudojimo medicinos prietaisams, naudojamiems ligoninėse ir sveikatos paslaugų specialistams.

87 Dėl Ispanijos Karalystės argumento, kad tam tikri prietaisai ir įranga gali būti naudojami ir bendriems tikslams, ir asmeniškai bei išskirtinai negaliesiems, šia išvada negali būti abejojama. Šiuo klausimu pakanka priminti, kad Teisingumo Teismas jau nusprendė, jog jei prekė gali būti naudojama skirtingais tikslais, lengvatinio PVM tarifo taikymas kiekvienam tiekimo sandoriui priklauso nuo konkretaus šios prekės naudojimo tikslo, numatyto jos pirkėjo (žr. pagal analogiją minėto Sprendimo *Komisija prieš Nyderlandus* 65 punktą).

88 Darytina išvada, kad priemonės ir įrangai, kurios iš esmės arba visų pirma naudojamos žmonių negaliai palengvinti, tačiau kurios nėra skirtos išskirtinai ir asmeniškai naudoti negaliesiems, negali būti taikomas lengvatinis PVM tarifas pagal Direktyvos 2006/112 III priedo 4 punktą.

89 Šiomis aplinkybėmis ketvirtą kaltinimą reikia laikyti pagrįstu, todėl Komisijos ieškinį reikia patenkinti.

90 Atsižvelgiant į pirmiau išdėstytus svarstymus reikia konstatuoti, kad taikydama lengvatinį PVM tarifą

- vaistinėms medžiagoms, kurios gali būti prastai ir tinkamai naudojamos vaistams gaminti,
- medicinos prietaisams, medžiagoms, įrangai ir reikmenims, kurie, objektyviai vertinant, gali būti naudojami tik žmonių arba gyvūnų ligų arba susirgimų profilaktikai, diagnostikai, gydymui, palengvinimui arba išgydymui, tačiau nėra prastai skirti negaliai palengvinti arba gydyti ir išskirtinai ir asmeniškai naudoti negaliesiems,
- priemonėms ir įrangai, kurios gali būti iš esmės arba visų pirma naudojamos gyvūnų fizinei negaliai palengvinti,
- ir galiausiai priemonėms ir įrangai, kurios iš esmės arba visų pirma naudojamos žmonių negaliai palengvinti, tačiau kurios nėra skirtos išskirtinai ir asmeniškai naudoti negaliesiems,

Ispanijos Karalystė nevykdėsipareigojimų pagal Direktyvos 2006/112/98 straipsnį ir jos III priedą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

91 Pagal Procedūros reglamento 138 straipsnio 1 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jeigu laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi Komisija reikalavo priteisti bylinėjimosi išlaidas ir Ispanijos Karalystė pralaimėjo bylą, ji turi jas padengti.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

1. Taikydama lengvatinių pridėtinės vertės mokesčio tarifų

- vaistinėms medžiagoms, kurios gali būti prastai ir tinkamai naudojamos vaistams gaminti,
- medicinos prietaisams, medžiagoms, įrangai ir reikmenims, kurie, objektyviai vertinant, gali būti naudojami tik žmonių arba gyvūnų ligų arba susirgimų profilaktikai, diagnostikai, gydymui, palengvinimui arba išgydymui, tačiau nėra prastai skirti negaliai palengvinti arba gydyti ir išskirtinai ir asmeniškai naudoti negaliesiems,
- priemonėms ir įrangai, kurios gali būti iš esmės arba visų pirma naudojamos gyvūnų fizinei negaliai palengvinti,
- ir galiausiai priemonėms ir įrangai, kurios iš esmės arba visų pirma naudojamos žmonių negaliai palengvinti, tačiau kurios nėra skirtos išskirtinai ir asmeniškai naudoti negaliesiems,

Ispanijos Karalystė nevykdėsipareigojimų pagal 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 98 straipsnį ir jos III priedą.

2. Priteisti iš Ispanijos Karalystės bylinėjimosi išlaidas.

Parašai.

* Proceso kalba: ispanų.